

Sygn. akt III KK 280/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Przemysław Kalinowski (przewodniczący)

SSN Andrzej Ryński (sprawozdawca)

SSN Dorota Rysińska

Protokolant Jolanta Włostowska

w sprawie E. P.

skazanej z art. 270 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 25 września 2014 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanej

od wyroku Sądu Rejonowego w B.

z dnia 9 maja 2014 r.

uchyla zaskarżony wyrok w stosunku do E. P., w części dotyczącej orzeczenia o karze i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w B. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w B. oskarżył E. P. o popełnienie przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. Jednocześnie na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., wniósł o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy i wymierzenie E. P. na podstawie art. 270 § 1 k.k. kary 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz na podstawie art. 69 § 1 k.k. i art. 70 § 1 k.k. warunkowe zawieszenie jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata (k. 212). Aktem oskarżenia zostały objęte ponadto 2 inne osoby – S. W. i W. P., którym również zarzucono popełnienia przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. Wobec każdego z nich prokurator sformułował wniosek o wydanie wyroku skazującego w trybie art. 335 k.p.k., i wymierzenie za to przestępstwo kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania zaś w przypadku S. W. także kary grzywny na podstawie art. 71 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w B., uwzględniając złożony w trybie art. 335 § 1 k.p.k. wniosek, wyrokiem z dnia 9 maja 2014 r. uznał oskarżoną E. P. za winną tego, że w dniu 28 lutego 2010 r. w miejscowości Ł., działając wspólnie i w porozumieniu z S. W., w celu użycia jako autentyczny, dokonała podrobienia dokumentu w postaci umowy kupna-sprzedaży pojazdu marki Peugeot [...] w ten sposób, że w formularzu umowy, w rubryce kupujący nakreśliła pismem ręcznym nieprawdziwe dane M. W., a S. W. złożył własnoręcznie podpis za kupującego „W. M.”, tj. przestępstwa z art. 270 § 1 k.k. i za to na podstawie powołanego przepisu wymierzył jej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności. Ponadto zwolnił oskarżoną E. P. od zapłaty kosztów sądowych, w tym od obowiązku uiszczenia opłaty, a poniesionymi wydatkami obciążył Skarb Państwa (k. 241-242).

Natomiast oskarżony S. W. za podobny czyn, a oskarżony W. P. za posłużenie się wskazanym wyżej podrobionym dokumentem w Starostwie Powiatowym w B. Wydział Komunikacji, tj. za przestępstwa kwalifikowane z art. 270 § 1 k.k., zostali skazani zgodnie z wnioskiem prokuratora, odpowiednio na kary 3 i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania na okres próby 2 lat, zaś S. W. także na karę 20 stawek dziennych grzywny po 10 zł. każda, wymierzoną na podstawie art. 71 § 1 k.k.

Wobec tego, iż wyrok nie został zaskarżony przez strony uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 17 maja 2014 r. (k. 262).

Wyrok ten w trybie art. 521 k.p.k. zaskarżył kasacją Prokurator Generalny, w części dotyczącej skazania E. P., w zakresie rozstrzygnięcia o karze, na korzyść skazanej.

Na zasadzie art. 523 § 1 k.p.k. , art. 526 § 1 k.p.k. oraz art. 537 § 1 i 2 k.p.k. skarżący zarzucił orzeczeniu Sądu Rejonowego rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na orzeczeniu wobec E. P. kary 4 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, mimo uwzględnienia wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzania postępowania dowodowego i wymierzenie oskarżonej kary 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący dwa lata.

Powołując się na powyższe autor kasacji wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się zasadna w stopniu oczywistym, dlatego została uwzględniona w całości w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodzić się należy ze skarżącym, że wydany na posiedzeniu wyrok Sądu Rejonowego, uwzględniający dołączony do aktu oskarżenia wniosek prokuratora o wydanie wyroku i orzeczenie uzgodnionej z oskarżoną E. P. kary 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat tytułem próby, za zarzucony jej występ z art. 270 § 1 k.k. (k. 212), w sposób rażący naruszył dyspozycję art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., ponieważ wbrew treści przedmiotowego wniosku Sąd orzekł wobec oskarżonej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania (k.241-242). Trzeba przy tym podnieść, że propozycja przedstawiona we wniosku prokuratora o skazanie E. P. w ramach tak zredukowanego postępowania sądowego na karę pozbawienia wolności we wskazanym rozmiarze z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, zaakceptowana przez oskarżoną, czyniła zadość obowiązującym przepisom prawa karnego materialnego i procesowego oraz pozostawała we właściwej proporcji do kar zaproponowanych pozostałym

współoskarżonym, co oznacza, że wniosek ten, był możliwy do uwzględnienia i pozwalał Sądowi na wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podobnie jak w doktrynie dominuje pogląd, że sąd orzekając w trybie konsensualnym przewidzianym w art. 335 k.p.k. i art. 343 k.p.k., jest związany treścią uzgodnień pomiędzy oskarżonym i prokuratorem, poczynionych na podstawie art. 335 § 1 k.p.k., i nie może wydać innego wyroku niż skazujący oraz orzec innej kary lub środka karnego od uzgodnionych przez strony. Natomiast gdy Sąd widzi potrzebę dokonania modyfikacji wniosku, to niezależnie od kierunku sugerowanych zmian, może wydać wyrok, który nie będzie respektował pierwotnej treści wniosku, tylko wtedy gdy na takie zmiany uzyska zgodę stron porozumienia – prokuratora i oskarżonego. W przeciwnym razie sprawa powinna być rozpoznawana na zasadach ogólnych stosownie do nakazu określonego w art. 343 § 7 k.p.k. (zob. wyroki SN : z dnia 8 września 2009 r. sygn. IV KK 287/09, LEX nr 519609, z dnia 23 maja 2013 r., IV KK 57/13, Prok.i Pr.-wkł. 2013/9/12, z dnia 11 lipca 2013 r., IV KK 199/13, Prok.i Pr.-wkł. 2013/10/9, z dnia 1 sierpnia 2013 r. II KK 80/13, Prok.i Pr.-wkł. 2013/11/6, z dnia 5 grudnia 2013 r., V KK 342/13, Prok.i Pr.-wkł. 2014/2/11).

Powyższe uwagi prowadzą do wniosku, że Sąd Rejonowy w zakresie, w jakim orzekł wobec E. P., w wyroku wydanym na posiedzeniu, bezwzględnie karę pozbawienia wolności, zignorował treść ugody zawartej przez prokuratora i oskarżoną, a tym samym rażąco naruszył art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., co w sposób oczywisty wpłynęło na treść orzeczenia.

Sąd Najwyższy zaakceptował również wniosek prokuratora o uchylenie zaskarżonego wyroku jedynie w części dot. orzeczenia o karze, ponieważ skarżący nie kwestionował ustaleń Sądu w części w jakiej uznał on, iż okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości. Nadto wniosek prokuratora o wydanie wyroku skazującego w trybie konsensualnym na posiedzeniu mógł zostać uwzględniony w jego pierwotnym kształcie bez potrzeby dokonywania jakichkolwiek modyfikacji. Uchylenie zaskarżonego wyroku jedynie w części dot. orzeczenia o karze, warunkowały również oznaczone w kasacji granice zaskarżenia i treść podniesionego zarzutu, przy braku podstaw faktycznych i prawnych do wydania orzeczenia w szerszym zakresie (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 kwietnia

2013 r., sygn. akt V KK 17/13, LEX nr 1313140, z dnia 16 października 2013 r., sygn. akt III KK 280/13, LEX nr 1378173, z dnia 15 października 2013 r., III KK 265/13, LEX nr 1380961).

Z tych względów orzekając w granicach wyznaczonych dyspozycją art. 536 k.p.k. Sąd Najwyższy na podstawie art. 537 § 1 i 2 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok w stosunku do E. P. w części dot. orzeczenia o karze i sprawę w tym zakresie przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Sąd *meriti*, w postępowaniu ponownym - w zakresie, w jakim nastąpiło przekazanie - musi mieć na względzie, propozycję wymiaru kary zawartą we wniosku prokuratora złożonym w trybie art. 335 § 1 k.p.k. oraz fakt, że kasacja w sprawie niniejszej została wniesiona na korzyść skazanej, co skutkuje w dalszym postępowaniu wystąpieniem pośredniego zakazu *reformationis in peius* (art. 443 k.p.k.).